

NEĮSTEISĖJĘS NUOBAUDAS

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. gruodžio 7 d.

Biržai

Panevėžio apylinkės teismo Biržų rūmų teisėja Nida Solovjovienė, sekretoriaujant Irmai Oržekauskienei, dalyvaujant administracinėn atsakomybėn patrauktam asmeniui institucijos priėmusios nutarimą Panevėžio apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo skyriaus atstovui nedalyvaujant, viešame teismo posėdyje, žodinio proceso tvarka, išnagrinėjo administracinio nusižengimo bylą pagal skundą dėl Panevėžio apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo skyriaus 2022-10-14 nutarimo administracinio nusižengimo byloje.

Teismas

n u s t a t ė :

1. 2022 m. rugsėjo 22 d. buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas Nr. 54-ANR_P-2249-2022 ir 2022 m. spalio 14 d. Panevėžio apskrities Vyriausiojo policijos Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo skyriaus (toliau – Panevėžio apskrities VPK Skyriaus) vyresniojo tyrėjo Dainiaus Urbono nutarimu Nr. 54-ANR_N-6307-2022 jis nubaustas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 422 str. 5 d. už tai, kad 2022-09-22, apie 09.19 val., Biržų raj., Kilučių g. 93, vairavo automobilį „Volkswagen Caravelle“, valst. Nr. , būdamas neblaivus, kai jam nustatytas 0,52 promilių alkoholinis girtumas, skirta 820 Eur bauda su teisės vairuoti transporto priemonės atėmimu 6 mėn. ir draudimu vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai 12 mėn.
2. Skundu pareiškėjas prašo iš dalies pakeisti 2022 m. spalio 14 d. Panevėžio apskrities VPK Skyriaus vyresniojo tyrėjo Dainiaus Urbono priimtą nutarimą - administracinę nuobaudą 820 Eur paliekant, o vietoj teisės vairuoti transporto priemones sutrumpinimo su alkobloku, atimti teisę vairuoti transporto priemones, taikant ANK 34 str. 6 dalies nuostatas; netaikius ANK 34 str. 6 dalies nuostatų, prašo palikti paskirtą baudą ir specialiosios teisės - teisės vairuoti transporto priemones atėmimą 6 mėn. ir draudimą vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholinio variklio užraktai 12 mėn. Skunde nurodo, kad priimtas nutarimas turi būti iš dalies naikintinas ar keistinas, priimtas naujas sprendimas. Pažymėjo, kad jis nesitikėjo, jog praras teisę vairuoti ir susidurs su sunkumais. Jis alkoholį buvo vartojęs ne įvykio dieną, o dieną prieš įvykį. Nuėjo miegoti, išsimiegojo, atsikėlė ryte ir tik tada papusryčiaavęs sėdo važiuoti. Jis nesijautė, kad yra neblaivus, kadangi jautėsi gerai. Jei būtų bent nujautęs, kad gali pripūsti ir negali vairuoti transporto priemonės, būtų nesėdęs už automobilio vairo ir taip nerizikavęs. Sustabdžius policijos pareigūnams, jautėsi visiškai ramus, net negalvodamas, kad gali pripūsti.

- Paprašius pareigūnams papūsti nesipriešino, papūtė į alkotesterį ir pats nustebė, kad pripūtė. Iš pūtimų matyti, kad pas jį buvo blaivėjimo stadija, nes alkoholio kiekis papūtus jau antrą sykį, mažėjo. Mano, kad jo atžvilgiu būtų galima taikyti ANK 34 str. 6 d. nuostatas. Nurodė, kad teisė vairuoti transporto priemonės jam yra tikrai labai reikalinga ir būtina, nes jis yra ūkininkas. Nuo 2005-02-09 vykdė individualią žemės ūkio veiklą. Veiklos paskirtis: grūdinių (išskyrus ryžius), ankštinių ir aliejingų sėklų augalų auginimas. Todėl, jam reikalinga vairuoti įvairią žemės ūkiui skirtą specialią techniką, dėl to ir alkobloko pritaikymo galimybės yra ribotos. Alkobloką jis gali pritaikyti tik savo automobilyje, bet ne kitoje specialioje darbinėje technikoje. Akivaizdu, kad praradus teisę vairuoti, sustos ir jo kaip ūkininko darbai, sumažės pajamos ir nukentės žemės ūkis. Negavus pajamų, nebegalės išlaikyti nei savęs, nei šeimos, negalės mokėti mokesčių, neįvykdys finansinių įsipareigojimų. Taip pat, nurodė, kad turi šeimą, kartu su sutuoktine auginą nepilnametį sūnų Mykolą Dambrauską, gim. 2015-10-12, kurį reikia nuvežti į Biržų rajono kultūros ir sporto centrą, kur sūnus nuo 2022-09-01 lanko pradinio rengimo krepšinio skyrių. Jis po šio įvykio jau padarė rimtas išvadas. Kreipėsi į UAB „Dokrinas“, kur išklaušė 4 akademių valandų Privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai programą ir jam buvo išduotas sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimas. Biržų miesto seniūnija jokių nusiskundimų dėl jo elgesio neturi. Atsižvelgiant į tai, prašo jo skundą tenkinti.
3. Teismo posėdžio metu administracinėn atsakomybėn patrauktas palaikė skunde išdėstytus motyvus ir prašė tenkinti jo skundą jame nurodytais pagrindais ir motyvais. Papildomai nurodė, kad nuo 2022 m. rugsėjo 22 d., kai jam buvo sustabdyta teisė vairuoti transporto priemonės, jau tikrai pasimokė iš padaryto nusižengimo, padarė išvadas. Prašo atsižvelgti į jo situaciją, kad yra ūkininkas, todėl jam tenka vairuoti ir traktorius, ir kombainus, todėl jam sudėtinga visose žemės ūkio paskirties transporto priemonėse įrengti antialkoholinius variklio užraktus. Žadėjo laikytis taisyklių ir daugiau taip nesielgti.
4. Atsiliepiame Panevėžio apskrities VPK Skyrus nurodė, padarytas nusižengimas teismų praktikoje pripažįstamas vienu pavojingiausių administracinių nusižengimų, sukeliančiu pavojų ne tik transporto eismo saugumui, bet ir žmonių gyvybei, sveikatai. Asmeniui dėl skirtos nuobaudos galimai kilsiantys nepatogumai, kurie aprašyti skunde dėl administracinės nuobaudos paskyrimo, nesudaro pagrindo taikyti ANK 34 str. 6 d. aptariamą išimtines nuostatas, nes bet kurios įstatyme numatytos administracinės nuobaudos paskyrimas neišvengiamai sukelia tam tikras neigiamas pasekmes administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui, ir tai yra nuobaudoms keliamų tikslų dalis. Jų nuomone, nepagrįsta skunde nurodyta aplinkybė, jog teisės pažeidimą padarė netiesiogine tyčia, tai yra neapskaičiavęs ir neįvertinęs laikotarpio, per kurį alkoholis pasišalina iš žmogaus organizmo. Administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui nustatytas alkoholio kiekis (0,6 promilės, o pakartojus testą - 0,54 promilės) pakankamai žymiai viršijo maksimaliai leistiną alkoholio koncentracijos ribą, kai dar būtų galima vairuoti transporto priemonės (0,4 promilės). Pažymėjo, kad nuo 2019 m. net 5 kartus buvo nubaustas administracine tvarka už mažiau pavojingų Kelių eismo taisyklių pažeidimų vykdymą. Iš jų, pastarųjų vienerių metų laikotarpiu administracinės nuobaudos (baudos) skirtos 2 kartus. Tai nepaveikė asmens priešingo teisei elgesio. Jis vėl padarė žymiai pavojingesnį nusižengimą, todėl mano, kad vien tik bauda, kaip administracinės atsakomybės priemonė, priešingo teisei elgesio nepaveiks. Todėl, tikslinga palikti galioti ir įvykdyti visos apimties paskirtas administracinio poveikio priemones. Prašo bylą nagrinėti atstovui nedalyvaujant.

Teismas

konstatuoja:

Skundas tenkintinas.

5. ANK 422 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad transporto priemonių vairavimas, kai tai daro neblaivūs (daugiau negu 0,4 promilės, bet ne daugiau negu 1,5 promilės) ar apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vairuotojai, užtraukia baudą vairuotojams nuo 800 Eur iki 1100 Eur. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad už šio straipsnio 5 dalyje numatytą administracinį nusižengimą privaloma skirti teisės vairuoti transporto priemones atėmimą nuo vienu metų iki vienu metų šešių mėnesių arba teisės vairuoti transporto priemones atėmimą nuo šešių mėnesių iki vienu metų ir draudimą vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai, nuo vienu metų iki vienu metų šešių mėnesių.
6. Byloje nėra ginčo dėl tų aplinkybių, jog skundo autorius 2022 m. rugsėjo 22 d., 09.19 val., Biržų raj., Kilučių g. 93, vairavo automobilį „Volkswagen Caravelle“, valst. Nr. _____, būdamas neblaivus, kai jam nustatytas 0,52 promilių alkoholinis girtumas, šiais savo veiksmais pažeisdamas Kelių eismo taisyklių 14 punktą. Jam paskirta administracinė nuobauda – 820 Eur bauda su specialiosios teisės – teisės vairuoti transporto priemones – atėmimu 6 mėnesiams bei draudimu vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai 12 mėnesių.
7. Atsižvelgus į tai, darytina išvada, jog skundžiamu nutarimu administracinė atsakomybė už ANK 422 str. 5 d. numatyto nusižengimo padarymą patrauktas pagrįstai ir teisėtai.
8. Skunde keliamas tik Institucijos nutarimu paskirtos administracinio poveikio priemonės individualizavimo klausimas. Prašoma pritaikyti ANK 34 straipsnio 6 dalies nuostatas ir netaikyti draudimo vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai 12 mėn., todėl byla nagrinėtina skundo apibrėžtose ribose.
9. Teismas pažymi, kad skiriant administracines nuobaudas, kaip ir taikant bet kokią valstybės prievartą, būtina laikytis konstitucinio proporcingumo principo, reikalaujančio asmens teisių neriboti daugiau, nei tai būtina demokratinėje visuomenėje. Tarp padaryto teisės pažeidimo ir už šį pažeidimą nustatytos nuobaudos, siekiamo tikslo ir priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra. Teisinga ir protinga laikytina tokia nuobauda, kurią paskyrus, gali būti pasiekti nuobaudos tikslai ir kuri, vertinant nusižengimo pobūdį, jo įvykdymo aplinkybes, pažeidėjo asmenybę, nėra per griežta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-2-693/2018, Nr. 2AT-12-719/2018). Be to, taikant prevencines priemones ir pažeidėjo nuobaudimą, prioritetą teikiamas visuomenės interesui, siekiant užtikrinti nepriekaištingą teisės aktų laikymąsi, siekį užkirsti kelią galinčioms kilti sunkioms pasekmėms dėl neatsakingo tokio asmens elgesio. Pažeidėjo ar jo šeimos interesas negali būti dominuojantis prieš viešąjį interesą (Kauno apygardos teismo nutartys administracinių nusižengimų byloje Nr. AN2-530-397/2017, AN2-469-785/2017).
10. Teismas ar administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka išnagrinėjusi institucija turi teisę, atsižvelgdami į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, motyvuotai paskirti mažesnę baudą negu ANK specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatyta minimali bauda arba paskirti švelnesnę administracinę nuobaudą ar administracinio poveikio priemonę, negu numatyta šio kodekso specialiosios dalies straipsnio sankcijoje, arba administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės neskirti (ANK 34 straipsnio 6 dalis). Šiame kontekste pažymėtina, kad administracinė nuobauda pažeidėjui gali būti neskiriama arba švelninama tik išimtiniais atvejais, t. y. nustčius visumą aplinkybių, rodančių, kad sankcijoje numatytos nuobaudos taikymas konkrečiam asmeniui prieštarautų teisingumo

- ir proporcingumo principams, o visuomenės interesas gali būti užtikrintas ir netaikant sankcijoje numatytos nuobaudos arba ją švelninant (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys Nr. 2AT-36/2013, 2AT-42/2013, 2AT-17/2015, 2AT-38-895/2019).
11. Teismas, įvertinęs šios administracinio nusižengimo bylos duomenis, sprendžia, kad nagrinėjamu atveju, dėl žemiau išdėstytų motyvų, yra nustatytos ANK 34 straipsnio 6 dalies nuostatos taikymo sąlygos.
12. Bylos medžiagos duomenys patvirtina, kad vairavo transporto priemonę, kai jam nustatytas lengvas neblaivumo laipsnis – 0,52 promilės, kuris iš esmės nežymiai viršija ribą, nuo kurios vairuotojams kyla administracinė atsakomybė. Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, jog sprendžiant klausimą, ar turi būti taikomos ANK 34 straipsnio 6 dalies nuostatos, teismas be kitų aplinkybių atsižvelgia ir į nustatytą neblaivumo laipsnį, ar jis nedaug viršija įstatymais leistiną normą ir vairuotojas sėsdamas vairuoti transporto priemonę galėjo sąžiningai klysti, manydamas, kad yra blaivus (Šiaulių apygardos teismo 2018 m. birželio 6 d. nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-97-309/2018; Kauno apygardos teismo 2019 m. gegužės 23 d. nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-236-493/2019). Šiuo konkrečiu atveju tikėtina, jog sąžiningai klydo, įvertindamas savo organizmo būklę prieš nusižengimą ir jo padarymo metu, pareiškėjo neblaivumas nežymiai viršijo leistiną normą, kaip jis pats nurodė, alkoholi vartojo iš vakaro, nuo alkoholio vartojimo pabaigos iki vairavimo pradžios buvo praėjęs ilgas laiko tarpas. Pažymėtina, kad šios aplinkybės nepašalina pareiškėjo atsakomybės už padarytą nusižengimą ir taip pat negalima teigti, jog vairavimas neblaiviam, net jei nustatomas ir lengvas girtumo laipsnis, nėra šiurkštus KET pažeidimas. Vis dėlto, nagrinėjamu atveju, taip pat atsižvelgiama ir į tai, kad dėl pareiškėjo padaryto nusižengimo neigiamų padarinių nekilo, t. y. nebuvo sugadintas svetimas turtas, nebuvo sužaloti žmonės, nebuvo sukelta avarinė situacija. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog pareiškėjas neprašo visiškai neskirti teisės vairuoti transporto priemones atėmimo termino, o tik prašo netaikyti draudimo vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai, tai rodo, kad jis suvokia padaryto nusižengimo esmę, jo pavojingumą dėl to atgailauja ir nevengia atsakomybės.
13. Taip pat, sprendžiant dėl pareiškėjui paskirtų administracinių poveikio priemonių ir jų taikymo termino, atkreiptinas dėmesys į tai, jog pareiškėjas tokio pobūdžio administracinį nusižengimą padarė pirmą kartą, iki nagrinėjamo nusižengimo padarymo jis buvo baustas administracine tvarka, tačiau ne už šiurkščius KET pažeidimus. Tai rodo, jog administracinis nusižengimas padarytas atsitiktinai, o ne sistemingai pažeidinėjant teisės aktų reikalavimus, nusižengimas padarytas sąžiningai klystant dėl savo būklės, o ne dėl piktybiškų paskatų ar abejingo požiūrio į nustatytas elgesio taisykles. Iš byloje esančių duomenų taip pat matyti, kad jis gyvena santuokoje su žmona, turi vieną nepilnametį vaiką. Pareiškėjas yra ūkininkas, vykdo individualią žemės ūkio veiklą, todėl jam tenka vairuoti įvairių žemės ūkio techniką, todėl jam sudėtinga būtų įrengti antialkoholinius variklio užraktus visose jam priklausančiose specialios paskirties žemės ūkio technikoje, kurią vairuoja savo veikloje. Taip pat nurodė, kad praradus teisę vairuoti, sustos ir jo kaip ūkininko darbai, sumažės pajamos ir nukentės žemės ūkis. Negavus pajamų, nebegalės išlaikyti nei savęs, nei šeimos, negalės mokėti mokesčių, neįvykdys finansinių įsipareigojimų. Į bylą pateikta individualios veiklos pažyma, pardavimų suvestinės, pajamų mokesčių deklaracija, pelno (nuostolių) ataskaita patvirtina pareiškėjo argumentus, kad jis turi ūkį ir jame dirba. Biržų miesto ir Pačeriaukštės seniūnijos charakterizuoja teigiamai. Visos šios aplinkybės teigiamai charakterizuoja administracinę atsakomybę patrauktą asmenį. Iš pateiktos 2021-04-28 pareiškėjo ir AB Šiaulių banko lizingo sutarties matyti, kad administracinio poveikio priemonės – draudimo vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai – vykdymas, kai pareiškėjas, vykdo individualią žemės ūkio veiklą, ir jos veikloje

naudodoja įvairią žemės ūkio techniką, pareiškėjui būtų finansiškai sudėtingas ar net nepakeliamas.

14. Šiuo atveju pažymėtina ir tai, jog dėl savo elgesio nuoširdžiai gailėjosi. Tai rodo, jog pareiškėjas kritiškai vertina savo elgesį, nevengia savo elgesio neigiamų pasekmių, nėra linkęs vengti atsakomybės, o nagrinėjamo administracinio nusižengimo padarymas buvo vienkartinė neapdairumo apraiška, kuri suteikė pareiškėjui suvokimą ateityje būti atidesniam, prieš priimant sprendimą vairuoti transporto priemonę įsitikinti, jog yra blaivus ir gali saugiai dalyvauti eisme.
15. Teismas, įvertinęs bylos nagrinėjamo metu ištirtas aplinkybes, administracinės atsakomybės patraukto asmens skunde bei teismo posėdžio metu išdėstytus argumentus, sprendžia, jog gali būti charakterizuojamas kaip pakankamai atsakingas ir rūpestingas asmuo, suvokiantis savo veiksmų pasekmes.
16. Teismas, vadovaudamasis nuoširdžiu prisipažinimu padarius administracinį nusižengimą, neigiamu savo poelgio vertinimu, taip pat atsižvelgdamas į jo atsakomybę lengvinančią aplinkybę, į tai, kad anksčiau nebuvo baustas administracine tvarka už šiurkščius administracinius nusižengimus, į tai, kad nežymiai viršijo teisės aktuose įtvirtintą leistiną blaivumo normą, ir kitomis anksčiau aptartomis ir ištirtomis aplinkybėmis, daro išvadą, kad yra vertas teismo pasitikėjimo ir administracinės nuobaudos tikslai gali būti pasiekti už ANK 422 straipsnio 5 dalyje numatytą nusižengimą jam taikant administracinę nuobaudą – baudą ir vieną administracinio poveikio priemonę – teisės vairuoti transporto priemones atėmimą, paliekant Institucijos nustatytą šios administracinio poveikio priemonės terminą – 6 mėnesiams, bei netaikant administracinio poveikio priemonės - draudimo vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodekso 642 straipsnio 1 dalies 6 punktu, 4, 6 dalimis, 644 str., 646 str., teismas

n u t a r i a :

Skundą tenkinti.

Pakeisti Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo skyriaus 2022 m. spalio 14 d. nutarimą Nr. 50-ANR_N-6307-2022 ir už administracinio nusižengimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio 5 dalyje, padarymą, pritaikius Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 34 straipsnio 6 dalį, neskirti administracinio poveikio priemonės – draudimo vienerius metus vairuoti transporto priemones, kuriose neįrengti antialkoholiniai variklio užraktai.

Kitą nutarimo dalį, kuria už šį nusižengimą paskirta 820 Eur (aštuonių šimtų dvidešimtys eurų) dydžio bauda ir administracinio poveikio priemonė - teisės vairuoti transporto priemones atėmimas 6 (šešiams) mėnesiams, palikti nepakeistą.

Nutartis per 20 dienų nuo jos kopijos (nuorašo) išsiuntimo ar išdavimo dienos gali būti skundžiama apeliacine tvarka Panevėžio apygardos teismui, skundą paduodant Panevėžio apylinkės teismo Biržų rūmuose.

Teisėja

Nida Solovjovienė

UORASAS TIKRAS
 eiseja (A. V.)
 (parašas)
 Nida Solovjovienė
 (vardas ir pavardė)
 20 11-12-2022
 (data)